

Planavimo organizatorius	KLAIPĖDOS MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS DIREKTORIUS
Plano pavadinimas	KLAIPĖDOS MIESTO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS ŠILUMOS ŪKIO SPECIALUSIS PLANAS
Planavimo proceso etapas	RENGIMO ETAPAS
Planavimo proceso stadija	BENDRŲJŲ SPRENDINIŲ FORMAVIMO STADIJA
Teritorijų planavimo lygmuo	SAVIVALDYBĖS
Teritorijų planavimo dokumento rūšis	SPECIALIOJO TERITORIJŲ PLANAVIMO DOKUMENTAS
Objekto numeris	AT-22T-1987
Bylos (segtumo) žymuo	SP-02
TPDRIS dokumento numeris	S-RJ-21-21-711

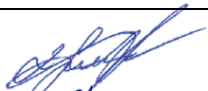

Vilnius, 2023 m

UAB „ATAMIS“	TERITORIJŲ PLANAVIMO PADALINIO VADOVĖ	ELEONORA GRABLEVSKIENĖ Atestato Nr. TVP 0081	
	PROJEKTO VADOVAS	ŽILVINAS GRABAUSKAS Atestato Nr. TVP 0034	

Plano rengėjai:	
	UAB „Atamis“ Žirmūnų g. 139-319, LT 09120 Vilnius Įm. kodas 300564438 <i>Projekto vadovas</i> <i>Žilvinas Grabauskas</i> <i>El. paštas: z.grabauskas@atamis.lt</i> <i>Tel.: +370 620 51398</i>

Teritorijų planavimo dokumentą parengusių specialistų sąrašas:

Eil. Nr.	Pareigos	Vardas Pavardė	Parašas
1.	PV	Žilvinas Grabauskas (atest. Nr. TVP 0034)	
2.	PDV	Eleonora Grablevskienė (atest. Nr. TPV 0081)	
3.	PDV	Mindaugas Undaravičius (atest. Nr. 0096)	
4.	Inž.	Julius Mačiulaitis	

TURINYS

1. ĮVADAS.....	4
2. KONCEPCIJA	7
2.1. koncepcijos alternatyvos.....	10
2.2. Šilumos vartotojų teritorijų aprūpinimo šiluma reglamentas	12
2.2.1. Centralizuoto šilumos tiekimo zona	12
2.2.2. Konkurencinio šilumos tiekimo zona	13
2.2.3. Šildymas deginant gamtines dujas zona	14
2.2.4. Necentralizuoto aprūpinimo šilumos tiekimo zona	15
3. NEPRIKLAUSOMI ŠILUMOS GAMINTOJAI IR JŲ PRISIJUNGIMO PRIE KLAIPĖDOS MIESTO CŠT SISTEMŲ	15
4. ATSINAUJINANČIŲ ENERGIJOS IŠTEKLIŲ (AEI) NAUDOJIMO PLĖTRA	16
5. KONCEPTUALIŲ SPRENDINIŲ POVEIKIO VERTINIMAS	16

1. ĮVADAS

Plano pavadinimas: Klaipėdos miesto savivaldybės teritorijos šilumos ūkio specialusis planas.

Plano organizatorius: Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos direktorius, Liepų g. 11, LT-91502 Klaipėda, tel.: (8 46) 39 60 66, el. p.: info@klaipeda.lt, www.klaipeda.lt

Plano rengėjas: UAB „Atamis“, Žirmūnų g. 139, LT-09120 Vilnius, tel. (8 5) 27 28 334, info@atamis.lt, www.atamis.lt.

Projekto vadovas: Žilvinas Grabauskas, el. p. z.grabauskas@atamis.lt.

Rengimo pagrindas: 2021 m. spalio 28 d. Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos sprendimas Nr. T2-226 „Dėl Klaipėdos miesto savivaldybės šilumos ūkio specialiojo plano rengimo pradžios ir planavimo tikslų“.

Planavimo tikslai ir uždaviniai:

Tikslai:

- konkretizuojant Klaipėdos miesto bendrojo plano sprendinius, reglamentuoti aprūpinimo šiluma būdus ir (arba) naudotinas kuro bei energijos rūšis šilumos gamybai šilumos vartotojų teritorijose;

- įgyvendinant Nacionaliniame pažangos plane nustatytus sprendinius ir priemones, suformuoti ilgalaikės savivaldybės šilumos ūkio modernizavimo ir plėtros kryptis, siekiant užtikrinti tvarų, saugų, patikimą ir nepertraukiamą šilumos tiekimą vartotojams mažiausiomis sąnaudomis, neviršijant leidžiamo neigiamo poveikio aplinkai;

- suderinti valstybės, savivaldybės, energetikos įmonių, fizinių ir juridinių asmenų ar jų grupių interesus aprūpinant vartotojus šiluma ir energijos ištekliais šilumos gamybai;

- numatyti preliminarią investicijų apimtį, finansavimo poreikį ir finansavimo šaltinius šilumos ūkio plėtrai ir modernizavimui.

Uždaviniai:

- plėtoti šilumos ūkio inžinerinę infrastruktūrą ir numatyti jos plėtrai reikalingas teritorijas;

- numatyti arba, vadovaujantis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo nuostatomis, nustatyti šilumos perdavimo tinklų apsaugos zonas;

- esant poreikiui numatyti motyvuotai pagrįstas konkrečias vietas ir plotus žemei visuomenės poreikiams paimti;

- numatyti šilumos ūkio inžinerinei infrastruktūrai funkcionuoti reikalingus servitutus;

- numatyti šilumos ūkio inžinerinės infrastruktūros statinių išdėstymą;

- numatyti atsinaujinančių išteklių naudojimo plėtrą;

- konkretizuojant Klaipėdos miesto bendrojo plano sprendinius, nustatyti centralizuoto šilumos tiekimo plėtros teritorijas;

- tikslinti Klaipėdos miesto bendrajame plane nustatytą aprūpinimo šiluma zonų reglamentą bei jo apimtis;

- įvertinti šilumos gamybos ir perdavimo technologijų raidą, konkurencinę aplinką, aplinkos užterštumo pokyčius ir kitus šilumos ūkiui bei aplinkosaugai svarbius veiksnius.

Planuojama teritorija: Klaipėdos miesto savivaldybės teritorija (9795,39 ha).

Specialiojo plano lygmuo: savivaldybės lygmens specialiojo teritorijų planavimo dokumentas.

Plano darbų programa:

Plano rengimo etapai: parengiamasis, rengimo ir baigiamasis etapai.

Darbų atlikimo terminai: planavimo pradžia – 2022 m. IV ketv., planavimo pabaiga – 2023 m. IV ketv.

Plano sudėtis: tekstinė ir grafinė dalys.

Visuomenės informavimo tvarka: bendroji.

Specialiajam planui išduotos teritorijų planavimo sąlygos pateiktos Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo dokumentų rengimo ir teritorijų planavimo proceso valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje (TPD Nr. S-RJ-21-21-711).

PAGRINDINĖS SPECIALIOJO PLANO SĄVOKOS

Aprūpinimo šiluma sistema – organizacinis-techninis ūkio kompleksas, skirtas gaminti ir tiekti šilumą vartotojams, valdomas šilumos tiekėjo ir susidedantis iš šilumos perdavimo tinklo bei vieno ar daugiau prie tinklo prijungtų šilumos gamintojų.

Bendra šilumos ir elektros energijos gamyba (kogeneracija) – įmonė ar jos padalinys, kurių pagrindinė veikla yra bendra šilumos ir elektros energijos gamyba.

Karštas vanduo – iš geriamojo vandens paruoštas, pašildant jį iki higienos normomis nustatytos temperatūros, vanduo.

Konkurencinis šilumos vartotojas – šilumos vartotojas, esantis šilumos tiekimo konkurencinėje zonoje, nustatytoje savivaldybės tarybos patvirtintame specialiajame šilumos ūkio plane, arba kitas Tarybos nustatytas šilumos vartotojas, suvartojantys daugiau kaip 1 procentą šilumos tiekėjo per praėjusius kalendorinius metus realizuoto šilumos kiekio. Šiems vartotojams šilumos kaina nustatoma individualių sąnaudų principu.

Nepriklausomas šilumos gamintojas (NŠG) – asmuo, gaminantis šilumą ir (ar) karštą vandenį ir parduodantis juos šilumos tiekėjui pagal šilumos pirkimo–pardavimo sutartį.

Nenutrūkstamo aprūpinimo šiluma vartotojai – Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos, savivaldybių tarybų patvirtintuose sąrašuose numatytos įstaigos ar organizacijos, kurioms būtinas nenutrūkstamas aprūpinimas šiluma.

Pastato šildymo būdas – pastato projektavimo dokumentuose techniniu sprendimu nustatytas būdas pastato patalpoms šildyti, apimantis ir karšto vandens tiekimo sistemoje įrengtus šildymo prietaisus.

Pastato šildymo ir karšto vandens sistema – pastate įrengtas techninių priemonių kompleksas, skirtas į pastatą perduotai arba pastate gaminamai šilumai ir (ar) karštam vandeniui į patalpas pristatyti. Nuo tiekėjo tinklų ji atibojama pastato įvadu.

Pastato šilumos tinklo įvadas – įvadinio šilumos tinklo tęsinys nuo pastato sienos išorinio paviršiaus arba nuo per pastatą pravestų šilumos tinklų techniniuose koridoriuose iki vartotojų šilumos punkto modulio pirmųjų sklendžių.

Šildymo sezonas – laikotarpis, kurio pradžia ir pabaiga nustatoma savivaldybės vykdomosios institucijos sprendimu pagal statybos techniniais reglamentais apibrėžtą lauko oro temperatūrą, kuriai esant privaloma pradėti ir galima baigti nustatytos paskirties savivaldybių pastatų šildymą.

Šilumnešis – specialiai paruoštas vanduo, karštas vanduo, garas, kondensatas, kitas skystis ar dujos, naudojami šilumai pristatyti.

Šilumos bazinė kaina – ilgalaikė šilumos kaina, sudaryta iš pastoviosios ir kintamosios šilumos bazinės kainos dedamųjų, apskaičiuotų pagal Tarybos patvirtintą Šilumos kainų nustatymo metodiką, parengtą pagal Tarybos parengtus ir Vyriausybės patvirtintus Šilumos kainų nustatymo metodikos principus, nustatyta ne trumpesniam kaip 3 metų ir ne ilgesniam kaip 5 metų laikotarpiui. Minėtą laikotarpį pasirenka savivaldybių tarybos ar šio įstatymo 32 straipsnio 11 ir 12 dalyse numatytais atvejais – įmonės. Abi kainos dedamosios taikomos šilumos kainoms apskaičiuoti. Šilumos bazinė kaina gali būti vienanarė arba dvinarė.

Šilumos įrenginys – techninių priemonių kompleksas, skirtas šilumai ir (ar) karštam vandeniui gaminti, transportuoti ar kaupti.

Šilumos perdavimas – šilumos pristatymas šilumnešiu šilumos perdavimo tinklo vamzdynais.

Šilumos perdavimo tinklas – sujungtų vamzdynų ir įrenginių sistema, skirta pristatyti šilumnešiu šilumą iš gamintojo vartotojams.

Šilumos punktas – prie šilumos įvado prijungtas pastato šildymo ir karšto vandens sistemos įrenginys, su šilumnešiu gaunamą šilumą transformuojantis pristatymui į pastato šildymo prietaisus. Daugiabučio namo šilumos punkto įrenginiai, būtini namo tinkamam eksploatavimui ir naudojimui, yra neatskiriama namo dalis ir šio namo butų ir patalpų savininkų bendroji dalinė nuosavybė, kurią draudžiama perduoti tretiesiems asmenims (kurie nėra šio namo butų ir patalpų savininkai).

Šilumos tiekėjas – asmuo, turintis šilumos tiekimo licenciją ir tiekiantis šilumą vartotojams pagal pirkimo–pardavimo sutartis.

Šilumos tiekimas – centralizuotai pagamintos šilumos pristatymas ir pardavimas šilumos vartotojams.

Šilumos ūkio specialusis planas – savivaldybių specialiojo planavimo dokumentas, kuriame, įgyvendinant šilumos ūkio priemones, nustatomos esamos ir planuojamos naujos šilumos vartotojų teritorijos, nurodomi galimi ir alternatyvūs šildymo būdai, tenkinant šilumos vartotojų poreikius mažiausiomis sąnaudomis ir neviršijant leidžiamo neigiamo poveikio aplinkai.

Šilumos vartotojas (vartotojas) – juridinis ar fizinis asmuo, kurio naudojami šildymo prietaisai nustatyta tvarka prijungti prie šilumos perdavimo tinklų ar pastatų šildymo ir karšto vandens sistemų.

Kietasis biokuras – šiame dokumente suprantamas kaip atsinaujinantis kuras, pagamintas iš medienos (pvz., malkos, skiedros, briketai, granulės) ir pasižymintis didele kietųjų dalelių koncentracija degimo produktuose. Ši savybė ypač svarbi, kai deginant šį kurą, netaikomos jokios priemonės šiai taršai mažinti, pvz., nedidelės galios vietinėse katilinėse.

Kietasis iškastinis kuras – energijai gauti naudojama kieta degioji medžiaga, sudaryta iš neatsinaujinančių energijos išteklių: antracitas, bituminė anglis, rudoji anglis (lignitas), koksas, puskoksas, durpių kuras.

Skystasis iškastinis kuras – šiame dokumente suprantamas kaip iškastinis ir neatsinaujinantis skystasis kuras, pvz., mazutas, dyzelinas, skalūnų alyva, suskystintos naftos dujos.

Vietinė katilinė – šiame dokumente suprantama kaip šilumos gamybos šaltinis, įrengiamas šalia pastato (arba pastato rūsyje arba ant pastato stogo) ir yra skirtas tiekti šilumą tik šiam pastatui ar šiame pastate esantiems atskiriems vartotojams (butams).

Individualus šilumos gamybos įrenginys – šiame dokumente suprantama kaip galutinio šiluminės energijos vartotojo patalpose (pvz., bute) įrengtas šilumos gamybos šaltinis (pvz., katilas, židinytis, šilumos siurblys oras/oras, elektrinis šildytuvas ir pan.).

2. KONCEPCIJA

Pagrindinis šilumos ūkio specialiojo plano tikslas yra reglamentuoti šilumos tiekimą, siekiant tenkinti vartotojų šilumos poreikius mažiausiomis sąnaudomis, neviršijant leidžiamo neigiamo poveikio aplinkai.

Vadovaujantis esamos būklės įvertinimo išvadamis matyti, kad Klaipėdos miesto šilumos tiekimo sistemų eksploataciniai rodikliai palaikomi gerame lygyje – šiluma tiekama patikimai ir be sutrikimų, santykiniai šilumos nuostoliai tinkluose yra mažesni už šalies vidurkį. Šilumos kaina vartotojams yra viena žemiausių, lyginant su kitais šilumos tiekėjais šalyje. Kuro balanse (įskaitant NŠG) biokuras sudaro apie 85 proc., gamtinės dujos apie 14 proc.

Juridiniai faktoriai, įtakojantys galimas Klaipėdos miesto šilumos ūkio vystymosi alternatyvas.

Formuojant šilumos ūkio vystymo alternatyvas buvo atsižvelgta į norminius teisės aktus bei teritorijų planavimo dokumentus, kuriose nurodoma plėtoti centralizuoto šildymo sistemas bei šiose sistemose didinti atsinaujinančių energijos išteklių naudojimą šiluminės energijos gamybai:

- Nacionalinė šilumos ūkio plėtros 2015-2021 metų programa;
- Nacionalinė energetinės nepriklausomybės strategija;
- Nacionalinė atsinaujinančių energijos išteklių plėtros strategija;
- Nacionalinė klimato kaitos valdymo politikos strategija;
- Nacionalinis energetikos ir klimato srities veiksmų planas 2021-2030 m.;
- Lietuvos Respublikos teritorijos bendrasis planas;
- Klaipėdos miesto bendrasis planas.

Esamos būklės diktuojami faktoriai. Būtina atsižvelgti į tai, kad dėl kryptingai vykdomos pastatų renovacijos/modernizavimo šilumos poreikiai perspektyvoje mažės.

Vertinant esamų vartotojų maksimalią galią šildymui priimta, kad naujos statybos ir renovuotų daugiabučių gyvenamųjų namų specifinis šiluminės energijos suvartojimas yra 35 W/m^2 , o nerenuotų daugiabučių gyvenamųjų namų – 55 W/m^2 . Individualiems 1 ar 2 butų gyvenamiesiems namams šis skaičius priimtas 100 W/m^2 , negyvenamiesiems pastatams – 80 W/m^2 . Šie skaičiai gauti analizuojant kitų šalies miestų pastatų energetines sąnaudas, todėl gali būti taikomi ir šiuo atveju.

Vadovaujantis Aplinkos projektų valdymo agentūros duomenimis, Klaipėdos mieste iš 1896 potencialių renovuotinų daugiabučių gyvenamųjų namų yra renovuoti 289 daugiabučiai, t.y. 15,3 proc. Per metus vidutiniškai atnaujinama (modernizuojama) apie 20 daugiabučių gyvenamųjų namų. Atlikus esamos situacijos įvertinimą nustatyta, kad reali maksimali galia Klaipėdos miesto pastatų šildymui yra apie 320 MW. Ateityje, renovavus visus senos statybos daugiabučius gyvenamuosius namus, Klaipėdos miesto maksimali galia sumažėtų iki 260 MW, t.y. galia šildymui sumažėtų apie 19 proc. Formuojant šilumos ūkio vystymo alternatyvas buvo atsižvelgta į perspektyvinius šilumos poreikius.

Numatant tolimesnį CŠT sektoriaus vystymąsi buvo atsižvelgta į esamą situaciją:

- apie 15 proc. senos statybos daugiabučių namų yra renovuoti. Per metus vidutiniškai renovuojama apie 20 daugiabučių gyvenamųjų namų. Dėl vykdomų pastatų renovacijų ateityje mažės šilumos poreikiai bei šilumos gamybos apimtys;

- apie 69,5 proc. termofikacinio vandens tinklų yra renovuoti, t.y. pakloti bekanalinėse trasose. Vidutiniai santykiniai šilumos nuostoliai sudarė apie 12 proc. ir tai galima vertinti kaip gerą rodiklį. Perspektyvoje rekonstruojant likusius tinklus bus užtikrintas šilumos energijos perdavimo patikimumas bei žemas santykinų šilumos nuostolių rodiklis.

- 2021 m. 575,7 tūkst. MWh arba 63,9 proc. patiektos į tinklą šilumos sudarė supirktą šilumą iš nepriklausomų šilumos gamintojų (NŠG), likęs šilumos kiekis – apie 324,9 tūkst. MWh arba 36,1 proc. buvo pagamintas AB „Klaipėdos energijos“ šaltiniuose.

CŠT – šilumos gamybos ir tiekimo – sektorių modernizavimo poreikis, šilumos tiekimo efektyvumo didinimas artimiausioje perspektyvoje:

Šilumos gamybos sektorius. Klaipėdos mieste eksploatuojamų katilinių įranga yra gerame darbiname stovyje:

- AB „Klaipėdos energija“ – viena seniausių Lietuvos energetikos įmonių, išaugusi iš 1929 m. pastatytos anglimis kūrenamos elektrinės ant Danės kranto. Tuo metu tai buvo viena moderniausių elektrinių Lietuvoje. Šiuo metu šioje jėgainėje įrengti trys gamtinėmis dujomis kūrenami katilai, kurių bendra galia 125 MW. Vidutinis šios elektrinės apkrovimas – 3,16 MW. T.y., šiuo metu ši jėgainė atlieka pikinės arba rezervinės katilinės vaidmenį. Pažymėtina, kad dėl įsigaliojančių sugriežtintų oro taršos normatyvų vandens šildymo katilas Nr.3 PTVM-50 nuo š.m. sausio 1 d. jau nebus eksploatuojamas, o kitas toks pat katilas modernizuojamas, jame įrengiant tobulesnius šiuolaikinius mažos generacijos NOx degiklius. Taigi Klaipėdos elektrinės dabartinė bendra šiluminė galia sumažėjo ir yra 66,85 MW.

- augant Klaipėdos miestui ir jo energetiniams poreikiams, Klaipėdoje buvo pastatytos dar kelios katilinės, visi šilumos gamintojai sujungti magistraliniais tinklais. Viena iš tokių katilinių – Klaipėdos rajoninė katilinė (Šilutės pl. 26). Joje įrengti ir šiuo metu eksploatuojami 9 katilai, kurių bendra galia 364,25 MW. Vidutinis šios katilinės apkrovimas - 44,5 MW. Pažymėtina, kad šiuo metu šios katilinės vandens šildymo katilui KVGGM-100 Nr.8 vyksta esamų gamyklinių degiklių keitimas į šiuolaikinius mažos generacijos NOx degiklius, ir šios rekonstrukcijos metu katilo galią numatoma sumažinti iki 90 MW;

- pietinėje miesto dalyje įrengtoje Lypkių rajoninėje katilinėje (Lypkių g.13) įrengti 4 katilai, iš jų šiuo metu eksploatuojami 3 katilai. Vienas senas katilas (116,3 MW) bus išmontuojamas, vietoje jo bus statomas ORC įrenginys. Šiuo metu eksploatuojamų katilų galia 22,8 MW. Vidutinis šios katilinės apkrovimas – 3,7 MW;

- dar viena katilinė, kuri paskutinė buvo prijungta prie miesto CŠT tinklų, yra Paupių katilinė (Jaunystės g. 3). Suminė keturių gamtinėmis dujomis kūrenamų katilų galia yra 2,58 MW. Ši katilinė praktiškai neeksploatuojama, nes šios katilinės vartotojams tiekiami iš biokuro gaminama šiluma iš kitų miesto katilinių, tuo pačiu gerinant aplinkosauginę būseną mieste;

- kartu su AB „Klaipėdos energija“ priklausančiomis katilinėmis Klaipėdos miesto vartotojams šilumos energija gaminama dar 4-iose nepriklausomiems šilumos gamintojams priklausančiose katilinėse (UAB Gren Klaipėda, 87,3 MW; UAB „Pramonės energija“, 24,8 MW; AB „Klaipėdos mediena“, 10 MW; AB Klaipėdos baldai“, 4,7 MW), kurių bendra instaliuota šiluminė galia 135,8 MW;

- bendra instaliuota visų katilinių galia, įvertinus visas planuojamas modernizacijas katilinėse, yra lygi 563,68 MW. Deginančių biokurą katilų galia yra 79,5 MW, komunalines atliekas deginančios UAB Gren Klaipėda šiluminė galia yra 85 MW, taigi maksimalaus poreikio metu (320 MW) reikėtų papildomai eksploatuoti gamtines dujas deginančius katilus, papildomai tiekiant apie 155,5 MW šilumos į miesto CŠT tinklus. Laikui bėgant ir mažėjant miesto šilumos poreikiams (dėl vykstančios pastatų modernizacijos ir renovacijos), gamtinių dujų suvartojimas atitinkamai mažės;

- galima teigti, kad 80 proc. šildymo sezono trukmės miesto šilumos poreikiai galės būti tenkinami kaip kurą naudojant biokurą ir komunalines atliekas;

- Klaipėdos mieste esančiose katilinėse įrengti kondensaciniai ekonomizeriai užtikrina aukštą katilinių darbo efektyvumą.

Šilumos tiekimo sektorius. Klaipėdos miesto CŠT sistemos šilumos tiekimo tinkluose vidutiniai santykiniai šilumos nuostoliai 2021 metais sudarė 12,3 proc., kai tuo tarpu šalies vidurkis buvo 15,5 proc. Akivaizdu, kad nors šiuo metu yra renovuota apie 70 proc. šilumos tiekimo tinklo, būtina tolimesnė likusio tinklo renovacija, prieš tai atlikus hidraulinius skaičiavimus ir optimizavus vamzdynų geometrinius matmenis.

Atsižvelgiant į esamos CŠT infrastruktūros išvystymo lygį bei pakankamai gerą jos stovį, šilumos ūkio specialiojo plano keitimu siūloma patikslinti šilumos tiekimo zonas ir jose taikomus veiklos reglamentus. Taip pat teikiamos rekomendacijos CŠT sistemos modernizavimui ir pritariama planuojamoms rekonstrukcijoms, aptartas šiame skyriuje.

2.1. koncepcijos alternatyvos

Klaipėdos miesto savivaldybės teritorijos šilumos ūkio specialusis planas rengiamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo nuostatomis, kuriose nurodyta, kad:

- pagrindinis šilumos ūkio specialiojo plano tikslas yra tenkinti vartotojų šilumos poreikius vartotojams mažiausiomis sąnaudomis ir neviršijant leidžiamo neigiamo poveikio aplinkai;
- šilumos ūkio specialiajame plane nustatomos esamos ir planuojamos naujos šilumos vartotojų teritorijos ir pateikiami principiniai techniniai sprendimai dėl kiekvienai teritorijai nustatytų alternatyvių energijos ar kuro rūšių naudojimo, kad būtų patenkinami šios teritorijos vartotojų šilumos poreikiai;
- rengiant ir tvirtinant šilumos ūkio specialiuosius planus, negalima nepagrįstai trukdyti vartotojui pasirinkti norimą alternatyvią energijos ar kuro rūšį;
- elektros, geoterminės energijos ir kiti ekologiškai švarūs šilumos šaltiniai galimi visoje savivaldybės teritorijoje.

Koncepcijoje pateikiamos dvi alternatyvos ir jose suplanuotas teritorijų suskirstymas į aprūpinimo šiluma zonas bei aprūpinimo šiluma zonų reglamento projektas.

Koncepcijos alternatyva Nr.1. Optimali CŠT sistemos plėtra

Koncepcijos pirmoje alternatyvoje siūloma maksimaliai išlaikyti Klaipėdos miesto bendrajame plane nustatytas aprūpinimo šiluma zonas ir vystymo kryptis:

- išlaikyti esamas centralizuoto šilumos tiekimo (toliau – CŠT) sistemas ir skatinti naujų vartotojų prisijungimą;
- išplėsti CŠT zonas: kvartale Ragainės g. 4-20, kvartale šalia Medelyno g. bei teritorijoje šalia Minijos g. 90;
- perkelti šilumos gamybą iš Danės g. 8 į Vynerio promenados kvartalą, kuriame detaliuoju planu (*Kvartalo prie Kosmonautų g. tęsinio iki Pievų ir Rokiškio gatvių detaliuoju plano, patvirtinto Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos 2000 m. birželio 1 d. sprendimu Nr. 32, Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės įrengimo prie Šiaurės prospekto, Klaipėdoje, detaliuoju plano, patvirtinto Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2010 m. rugpjūčio 12 d. įsakymu Nr. AD1-1432, ir Teritorijos prie Kosmonautų gatvės tęsinio (dabar Šiaurės pr.) detaliuoju plano, patvirtinto Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos 2008 m. birželio 6 d. sprendimu Nr. T2-202, keitimą teritorijoje, ribojamoje Šiaurės pr. ir sklypo Priestočio g. 1 šiaurinės ribos (patvirtintas 2020.09.10 Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimu Nr. AD1-966)) yra suformuoti sklypai katilinės įrengimui ir atliktas strateginio pasekmių aplinkai vertinimas. Esant poreikiui, parinktos katilinės vieta, techninės galimybės gali būti detalizuojamos žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentų ar techninio projekto rengimo apimtyje;*
- gerinti ir tobulinti šilumos gamybos ir tiekimo sistemų technologijas ir priežiūrą, skatinančias energijos išteklių taupymą bei išlaidų mažinimą. Investuoti į šilumos ūkio atnaujinimą ir modernizavimą;
- skatinti daugiabučių gyvenamųjų namų renovaciją;
- perspektyvoje esant poreikiui ir ekonominiam pagrįstumui, buvusioje geoterminėje jėgainėje esančius rezervinius vandens šildymo katilus, kūrenamus gamtinėmis dujomis, rekonstruoti/pritaikyti biokuro ar biomasės deginimui. Nusprendus ir toliau šilumos gamybai naudoti gamtines dujas, būtina pakeisti katilų degiklius, kurie atitiktų aplinkosauginius reikalavimus.

Pirma koncepcijos alternatyva maksimaliai atkartoja Klaipėdos miesto bendrojo plano sprendinius, o CŠT zonų išplėtimas sietinas su AB „Klaipėdos energija“ plėtros planais. Ši

koncepcijos alternatyva yra optimali esamos CŠT infrastruktūros ir teritorijų užstatymo intensyvumo atžvilgiu.

Koncepcijos alternatyva Nr.2. Maksimali CŠT sistemos plėtra.

Antra koncepcijos alternatyva susideda iš pirmos koncepcijos alternatyvos scenarijaus, papildomai išplečiant centralizuotas ir konkurencinės aprūpinimo šiluma zonas. Šioje alternatyvoje numatoma:

- išlaikyti esamas centralizuoto šilumos tiekimo (toliau – CŠT) sistemas ir skatinti naujų vartotojų prisijungimą;

- išplėsti CŠT zonas: kvartale Ragainės g. 4-20, kvartale šalia Medelyno g. bei teritorijoje šalia Minijos g. 90; (kaip kad buvo numatyta alternatyvoje Nr.1). Taip pat išplėsti CŠT zonas: Tauralaukio rajono kvartale 9.3, Žardės rajone kvartaluose 1.8 (nuo Jūrininkų pr. iki Kretainio upelio)

- išplėsti konkurencinės šilumos tiekimo zonas: Žardės rajono kvartale 1.8, Sendvario rajono kvartaluose 7.5, 7.8 ir 7.11, Tauralaukio rajono kvartaluose 9.1, 9.4, 9.6, 9.8, 9.9, Labrenčiškių rajono kvartaluose 10.8 ir 10.11.

- perkelti šilumos gamybą iš Danės g. 8 į Vynerio promenados kvartalą, kuriame detaliuoju planu (*Kvartalo prie Kosmonautų g. tęsinio iki Pievų ir Rokiškio gatvių detaliojo plano, patvirtinto Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos 2000 m. birželio 1 d. sprendimu Nr. 32, Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės įrengimo prie Šiaurės prospekto, Klaipėdoje, detaliojo plano, patvirtinto Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2010 m. rugpjūčio 12 d. įsakymu Nr. ADI-1432, ir Teritorijos prie Kosmonautų gatvės tęsinio (dabar Šiaurės pr.) detaliojo plano, patvirtinto Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos 2008 m. birželio 6 d. sprendimu Nr. T2-202, keitimą teritorijoje, ribojamoje Šiaurės pr. ir sklypo Priestočio g. 1 šiaurinės ribos (patvirtintas 2020.09.10 Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimu Nr. ADI-966)) yra suformuoti sklypai katilinės įrengimui ir atliktas strateginio pasekmių aplinkai vertinimas. Esant poreikiui, parinktos katilinės vieta, techninės galimybės gali būti detalizuojamos žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentų ar techninio projekto rengimo apimtyje;*

- gerinti ir tobulinti šilumos gamybos ir tiekimo sistemų technologijas ir priežiūrą, skatinančias energijos išteklių taupymą bei išlaidų mažinimą. Investuoti į šilumos ūkio atnaujinimą ir modernizavimą;

- skatinti daugiabučių gyvenamųjų namų renovaciją;

- kadangi Klaipėdos miestas randasi virš geoterminio šilto vandens klodų ir įvertinus buvusio geoterminio šilumos šaltinio eksploatacinę patirtį, siūlome parengti studiją dėl naujų geoterminės šilumos išgavimo įrenginių įrengimo galimybių.

- perspektyvoje esant poreikiui ir ekonominiam pagrįstumui, buvusioje geoterminėje jėgainėje esančius rezervinius vandens šildymo katilus, kūrenamus gamtinėmis dujomis, rekonstruoti/pritaikyti biokuro ar biomasės deginimui. Nusprendus ir toliau šilumos gamybai naudoti gamtines dujas, būtina pakeisti katilų degiklius, kurie atitiktų aplinkosauginius reikalavimus.

Antra koncepcijos alternatyva sietina su CŠT sistemos plėtra ir aplinkosauginės būklės Klaipėdos mieste gerinimu.

2.2. Šilumos vartotojų teritorijų aprūpinimo šiluma reglamentas

Išimties, reikalavimai bei nuostatos, galiojančios visoje planuojamoje teritorijoje, nepriklausomai nuo nustatytos zonos:

- šilumos gamyba naudojant ekologiškus energijos šaltinius (geoterminė energija, saulės energija, elektra ir kiti atsinaujijantys energijos ištekliai, išskyrus kietąjį biokurą) yra galima visoje savivaldybės teritorijoje, nepriklausomai nuo nustatyto reglamento;

- specialiojo plano sprendiniai nėra privalomi Kultūros paveldo objektams. Kultūros paveldo objektų ir vietovių teritorijose bei jų apsaugos zonose taikomi paveldosaugos ir tvarkymo reikalavimai, nustatyti kultūros paveldo objektų apsaugos reglamentais, šių objektų apsaugos specialiaisiais planais ir kitais kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais. Esant prieštaravimui tarp kultūros paveldo objektų tvarkymą reglamentuojančių dokumentų sprendinių ir šio specialiojo plano sprendinių, šio specialiojo plano sprendiniai nėra taikomi;

- specialiojo plano sprendiniai nekeičia patvirtintų teritorijų planavimo dokumentų sprendinių. Specialiojo plano reglamentas nėra taikomas vartotojams, kurie iki plano patvirtinimo dienos turėjo galiojančias prisijungimo sąlygas ir projektinę dokumentaciją;

- gyvenamieji vieno-dviejų butų ar kotedžo tipo (sublokuoti) namai gali būti aprūpinami šiluma iš individualių šilumos gamybos įrenginių bei vietinių katilinių, kurui naudojant gamtines dujas, visoje Klaipėdos miesto savivaldybės teritorijoje.

- šilumos vartotojų teritorijų aprūpinimo šiluma reglamentas nėra taikomas kilnojamiems (prekybos, paslaugų, garažų, sandėliavimo paskirties) pastatams;

- šilumos vartotojų teritorijų aprūpinimo šiluma reglamentas nėra taikomas licencijuotiems nepriklausomiems šilumos gamintojams, kurie gamina šilumą ir (ar) karštą vandenį ir parduoda juos šilumos tiekėjui pagal šilumos pirkimo–pardavimo sutartį;

- šilumos gamybos šaltiniuose, šildymui ar karšto vandens ruošimui draudžiama kurui naudoti akmens anglį, mazutą, durpes bei atliekas ir kitas energijos gamybai neskirtas medžiagas. Ši nuostata galioja visoje savivaldybės teritorijoje, nepriklausomai nuo nustatyto reglamento;

- sudaryti Klaipėdos miesto savivaldybės Energetikos komisiją, kuri vadovaudamasi Klaipėdos miesto savivaldybės teritorijos šilumos ūkio specialiuoju planu, numatytų šilumos tiekimo reglamentą konkrečioms objektams. Ši komisija nagrinėtų galimybę prijungti objektus prie prioritetinio šilumos šaltinio, nesant galimybei parinktų kitą šilumos tiekimo būdą. Komisijai priėmus sprendimą, projektavimo sąlygos išduodamos vadovaujantis komisijos protokolinais nutarimais;

- pramonės paskirties objektams, kurie naudoja gamtines dujas technologinėms reikmėms (išskyrus dujines virykles), leidžiama naudoti gamtines dujas patalpų šildymui bei karšto vandens ruošimo reikmėms visoje Klaipėdos miesto savivaldybės teritorijoje, nepriklausomai nuo nustatyto reglamento.

2.2.1. Centralizuoto šilumos tiekimo zona

Centralizuoto šilumos tiekimo (toliau – CŠT) zonos nuostatos taikomos tankiai užstatytoms teritorijoms, kuriose yra pilnai ar iš dalies išvystyta šilumos tiekimo infrastruktūra, vyrauja daugiabutė gyvenamoji ar visuomeninė statyba. **Šioje zonoje pastatų aprūpinimas šiluma numatomas iš CŠT sistemų, išskyrus reglamente nurodytas išimtis.**

CŠT zonoje:

1) naujai statomiems ar rekonstruojamiems pastatams šilumos tiekimas numatomas iš CŠT sistemų. Pastatai, kurie šildomi kietu ar skystu kuru, po pastato atnaujinimo (modernizavimo), turi būti prijungiami prie CŠT sistemos (esant techninėms galimybėms);

2) statytojas (fizinis ar juridinis asmuo), pradedantis statybos projektą CŠT zonoje, kuriam reikalingas šilumos šaltinis, privalo teikti paraišką dėl prisijungimo prie CŠT sistemos sąlygų išdavimo;

3) daugiabučių gyvenamųjų namų butuose, kuriuose yra įrengtas ir nekilnojamo turto registre įregistruotas kieto kuro šilumos gamybos šaltinis, atsiradus galimybei rekomenduojama prisijungti prie centralizuotos šilumos tiekimo sistemos (esant techninėms galimybėms) arba šilumos gamybai naudoti atsinaujinančius energijos šaltinius (išskyrus kietąjį biokurą) ar gamtines dujas;

4) daugiabučių gyvenamųjų namų butuose, kuriuose šilumos gamybai yra naudojamos gamtinės dujos, atsiradus galimybei prisijungti prie centralizuotos šilumos tiekimo sistemos (esant techninėms galimybėms) arba šilumos gamybai naudoti atsinaujinančius energijos šaltinius (išskyrus kietąjį biokurą);

5) sprendžiant šilumos tiekimo naujiems ar rekonstruojamiems objektams klausimą, gali būti numatyta aprūpinti šiluma iš individualių šilumos gamybos įrenginių ar vietinių katilinių tik šiais atvejais:

5.1.) jei šilumos tiekėjas pareiškia, kad nėra techninių galimybių aprūpinti konkretų vartotoją iš centralizuotos šilumos tiekimo sistemos (pvz. nėra techninių galimybių įrengti šilumos punktą, įvadą, kloti vamzdynus, negali užtikrinti technologijai reikalingų kokybinių šilumnešio parametrų ar pakankamo aprūpinimo šiluma patikimumo) arba šilumos tiekėjo atliktais ekonominiais skaičiavimais centralizuotas šilumos tiekimas nagrinėjamam objektui nuostolingas (pvz., pastatas nutolęs nuo esamų šilumos tiekimo magistralinių ar skirstomųjų tinklų ir pastato šilumos poreikis mažesnis nei skaičiuotini šilumos nuostoliai naujai įrengtame šilumos tiekimo įvade, bei dėl naujai prijungiamo vartotojo (su nedideliu šilumos poreikiu) reikalinga rekonstruoti dalį esamų šilumos tiekimo tinklų;

5.2.) kyla gamtosaugos, kultūros paveldo išsaugojimo problemų aprūpinant konkretų vartotoją šiluma iš centralizuoto šilumos tiekimo sistemos;

5.3.) jei iki specialiojo plano įsigaliojimo dienos, daugiau kaip pusė daugiabučio gyvenamojo namo šildomų patalpų pagal teisės aktų reikalavimus yra pasikeitę aprūpinimo šiluma būdą ir atsijungimui raštiškai pritaria visi daugiabučio gyvenamojo namo savininkai. Tokiu atveju daugiabučio gyvenamojo namo aprūpinimo šiluma būdo keitimas iš centralizuoto į necentralizuotą yra galimas ir neprieštarauja specialiojo plano sprendiniams;

5.4.) jei esami pastatai, kuriuose iki specialiojo plano įsigaliojimo dienos buvo taikomas mišrus šilumos tiekimo būdas, o prisijungimas prie CŠT sistemos techniškai sudėtingas (dėl šilumos punkto įrengimo, įvado įrengimo, šilumos tinklų įrengimo pastato viduje ar kitų priežasčių) ir gavus raštišką šilumos tiekėjo atsisakymą prijungti šilumos vartotoją prie CŠT sistemos, gali būti įrengiami individualūs šilumos gamybos įrenginiai ar vietinės katilinės;

Reglamento 5 punkte išvardintais atvejais šilumos vartotojams suteikiama teisė įsirengti individualius šilumos gamybos įrenginius bei vietines katilines, kaip kurą naudojant gamtines dujas bei atsinaujinančius energijos šaltinius (geoterminė energija, saulės energija, elektra ir kiti atsinaujinantys energijos ištekliai, išskyrus kietąjį biokurą).

2.2.2. Konkurencinio šilumos tiekimo zona

Ši zona apima teritorijas, kurios yra gretimos CŠT teritorijoms ir yra galimybė šias teritorijas prijungti prie CŠT sistemos, bei šiose teritorijose ar jų gretimybėse yra išvystyta gamtinių dujų tiekimo sistema. **Šioje zonoje pastatų aprūpinimas šiluma numatomas iš CŠT sistemos arba iš individualių šilumos gamybos įrenginių ar vietinių katilinių, kūrenamų gamtinėmis dujomis**, išskyrus reglamente nurodytas išimtis. Šioje zonoje naujai statomų pastatų savininkai (šilumos vartotojai) turi teisę pasirinkti alternatyvių energijos rūšių šilumos tiekėjus bei įsirengti vietinę šildymo sistemą, neviršijant leidžiamo neigiamo poveikio aplinkai pagal galiojančias taršos normas.

Šioje zonoje taikomos nuostatos galioja naujai statomiems ar rekonstruojamiems objektams:

1) parenkant energijos rūšį turi būti įvertinta ar kitas (ne CŠT) pastato šildymo būdas nepadidins žalos aplinkai, ir tuo pačiu bus nepažeidžiamos kitų toje teritorijoje gyvenančių gyventojų teisės. Turi būti užtikrintas saugus ir patikimas šilumos tiekimas neviršijant leidžiamo neigiamo poveikio aplinkai;

2) projektuojant naujus pastatus, rengiant žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus ar techninius projektus, privalomai atliekamas prijungimo prie centralizuoto šilumos tiekimo sistemos vertinimas. Pasirenkant necentralizuotą aprūpinimo šiluma būdą atliekamas centralizuoto ir necentralizuoto aprūpinimo šiluma būdo palyginimas techniniais ir ekonominiais aspektais. Šį vertinimą atlieka plano/projekto rengėjas;

3) šioje zonoje vartotojams suteikiama teisė įsirengti individualius šilumos gamybos įrenginius ar vietines katilines, kaip kurą naudojant kietąjį biokurą arba mažai taršų kurą (suskystintas dujas, dyzeliną), kai:

3.1.) šilumos tiekėjas pareiškia, kad nėra techninių galimybių aprūpinti konkretų vartotoją iš centralizuotos šilumos tiekimo sistemos (pvz. nėra techninių galimybių įrengti šilumos punkto, įvado, kloti vamzdynus, negali užtikrinti technologijai reikalingų kokybinių šilumnešio parametrų ar pakankamo aprūpinimo šiluma patikimumo) arba šilumos tiekėjo atliktais ekonominiais skaičiavimais centralizuotas šilumos tiekimas nagrinėjamam objektui finansine prasme neracionalus;

3.2.) dujų tiekėjas pareiškia, kad nėra techninių galimybių tiekti gamtines dujas konkrečiam vartotojui (pvz. nėra techninių galimybių įrengti įvado, kloti vamzdynus ar užtikrinti reikiamų dujų parametrų) arba gamtinių dujų tiekėjo atliktais ekonominiais skaičiavimais dujotiekio tiesimas nagrinėjamam objektui finansine prasme neracionalus;

3.3) jei esami pastatai, kuriuose iki specialiojo plano įsigaliojimo dienos buvo taikomas mišrus šilumos tiekimo būdas, o prisijungimas prie gamtinių dujų sistemos techniškai sudėtingas (dėl įvado įrengimo, dujų katilo įrengimo ir jo prijungimo prie gamtinių dujų tiekimo sistemos ar kitų priežasčių), gali būti įrengiami individualūs šilumos gamybos įrenginiai ar vietinės katilinės;

3.4.) kyla techninių, gamtosaugos, kultūros paveldo išsaugojimo problemų aprūpinant konkretų vartotoją šiluma iš CŠT sistemos ar gamtinių dujų tiekimo sistemos;

2.2.3. Šildymas deginant gamtines dujas zona

Ši zona apima teritorijas, kuriose arba kurių gretimoje aplinkoje yra išvystyta gamtinių dujų tiekimo sistema ir yra galimybė šias teritorijas dujofikuoti. **Šioje zonoje pastatų aprūpinimas šiluma numatomas iš individualių šilumos gamybos įrenginių ar vietinių katilinių kūrenamų gamtinėmis dujomis**, išskyrus reglamente nurodytas išimtis.

Šioje zonoje taikomos nuostatos galioja naujai statomiems ar rekonstruojamiems objektams:

1) projektuojant naujus pastatus, rengiant žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus ar techninius projektus, privalomai atliekamas prijungimo prie gamtinių dujų tiekimo sistemos vertinimas techniniais ir ekonominiais aspektais. Šį vertinimą atlieka plano/projekto rengėjas;

2) šioje zonoje vartotojams suteikiama teisė įsirengti individualius šilumos gamybos įrenginius ar vietines katilines, kaip kurą naudojant kietąjį biokurą arba mažai taršų kurą (suskystintas dujas, dyzeliną), kai:

2.1.) dujų tiekėjas pareiškia, kad nėra techninių galimybių tiekti gamtines dujas konkrečiam vartotojui (pvz. nėra techninių galimybių įrengti įvado, kloti vamzdynus ar užtikrinti reikiamų dujų parametrų) arba gamtinių dujų tiekėjo atliktais ekonominiais skaičiavimais dujotiekio tiesimas nagrinėjamam objektui finansine prasme neracionalus;

2.2.) kyla techninių, gamtosaugos, kultūros paveldo išsaugojimo problemų aprūpinant konkretų vartotoją šiluma iš gamtinių dujų tiekimo sistemos.

2.2.4. Necentralizuoto aprūpinimo šilumos tiekimo zona

Šioje zonoje, kuri apima likusią savivaldybės teritoriją, esami ir nauji vartotojai aprūpinami šiluma iš individualių šilumos gamybos įrenginių ar vietinių katilinių. Aprūpinimo šiluma būdo ir kuro rūšių šilumos gamybai pasirinkimas šioje zonoje reglamentuojamas Lietuvos Respublikos teisės aktais, papildomi reikalavimai šioje zonoje nėra keliami. Prioritetinis kuras šilumos gamybai - atsinaujinantys energijos šaltiniai arba gamtinės dujos.

3. NEPRIKLAUSOMI ŠILUMOS GAMINTOJAI IR JŲ PRISIJUNGIMO PRIE KLAIPĖDOS MIESTO CŠT SISTEMŲ

AB „Klaipėdos energija“ didžiąją dalį šilumos superka iš nepriklausomų šilumos gamintojų: UAB „Pramonės energija“, UAB Gren Lietuva, AB „Klaipėdos baldai“, AB „Klaipėdos mediena“.

Centralizuota šiluma vartotojams tiekama iš 23 katilinių, iš kurių 18 priklauso pagrindiniam šiluminės energijos tiekėjui AB „Klaipėdos energija“, likusios 4 katilinės priklauso nepriklausomiems šilumos gamintojams (NŠG). UAB „Miesto energija“ turi licencija centralizuotam šilumos tiekimui Laisvos ekonominės zonos vartotojams. UAB „Miesto energija“ savo šilumos gamybos įrenginių neturi, tačiau tiekia Laisvos ekonominės zonos vartotojams šiluminę energiją, kurią pagamina šioje teritorijoje esančios kitos įmonės. Šilumos gamybos ir tiekimo šaltinių bendras sąrašas pateiktas žemiau esančioje lentelėje.

3.1 lentelė. Šilumos gamybos ir tiekimo šaltiniai Klaipėdos mieste

Pavadinimas	Katilinių skaičius (vnt.)	Instaliuota galia (MW)	Instaliuota galia pagal kuro rūšį (MW)		
			Biokuras	Gamtinės dujos	Kitas kuras
AB „Klaipėdos energija“	18	650,43	49,5	600,93	339,45
UAB Gren Klaipėda (NŠG)	1	87,3	85	55	85
UAB „Pramonės energija“ (NŠG)	1	24,8	24,8	0	0
AB „Klaipėdos mediena“ (NŠG)	1	10	10	0	0
AB „Klaipėdos baldai“ (NŠG)	1	4,7	4,7	0	0
Orion Global Pet, UAB	1	9	0	9	0
UAB „Miesto energija“	0	0	0	0	0
<i>Iš viso:</i>	<i>23</i>	<i>786,23</i>	<i>174</i>	<i>664,93</i>	<i>424,45</i>

Šaltinis: Valstybinė energetikos reguliavimo tarnyba (www.vert.lt)

Vadovaujantis LR šilumos ūkio įstatymo IV skirsniu, LR atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo IV skirsniu ir kitais teisės aktais, šilumos tiekėjas privalo prijungti visų pageidaujančių nepriklausomų šilumos gamintojų atsinaujinančių energijos išteklių šilumos įrenginius prie šilumos perdavimo tinklų. Nauji šilumos gamybos įrenginiai prijungiami prie šilumos perdavimo pagal šilumos tiekėjo išduotas prisijungimo sąlygas. Šilumos tiekėjas pagal nepriklausomo šilumos gamintojo prašymą, atsižvelgdamas į technologinius ir ekonominius bei nediskriminacinius aspektus išduota prisijungimo sąlygas. Nepriklausomų šilumos gamintojų prijungimo tvarka ir jiems keliami reikalavimai nustatyti Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nutarime „Dėl šilumos supirkimo iš nepriklausomų šilumos gamintojų tvarkos ir sąlygų aprašo patvirtinimo“ (2010.10.04 Nr.O3-202 su vėlesniais pakeitimais) bei kituose teisės aktuose.

Visi nepriklausomi šilumos gamintojai, prieš pradėdami vykdyti veiklą, privalo gauti projektavimo sąlygas ir kitus privalomus dokumentus bei atlikti planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimą (jei tai numato teisės aktai).

4. ATSINAUJINANČIŲ ENERGIJOS IŠTEKLIŲ (AEI) NAUDOJIMO PLĖTRA

Didžiausias AEI naudojimo potencialas yra naujai statomuose ar rekonstruojamuose pastatuose, nes nuo 2018 m. sausio 1 d. visi nauji pastatai ir jų dalys turi atitikti A++ klasės reikalavimus. Siekiant pastato A++ energinio naudingumo klasės beveik visais atvejais būtina sąlyga AEI naudojimas šildymui ir/ar karšto vandens ruošimui. Dažniausiai naudojami alternatyvūs energijos šaltiniai, kurie efektyviai pritaikomi gyvenamosios paskirties daugiabučiuose namuose yra saulės kolektoriai, saulės elementai ir šilumos siurbliai (oras-oras, oras-vanduo, gruntas-vanduo). Galima teigti, kad šioje srityje realiai plečiasi AEI naudojimas. Kietosios biomasės panaudojimas šilumos gamybai daugiabučiuose pastatuose, kurie yra tankiai užstatytose teritorijose, kur išvystyti šilumos tiekimo ir gamtinių dujų tinklai, yra nerekomenduojamas dėl urbanistinio, architektūrinio ir aplinkosauginio (biomasė yra neutrali CO₂ atžvilgiu, tačiau degimo produktuose yra didelis kiekis kietųjų dalelių, ir jeigu nėra įrengti valymo įrenginiai, jos gali turėti neigiamą poveikį žmonių sveikatai) poveikio.

5. KONCEPTUALIŲ SPRENDINIŲ POVEIKIO VERTINIMAS

Specialiojo plano keitimo sprendiniai neprieštarauja galiojantiems teritorijų planavimo dokumentams. Specialusis planas atitinka nuostatas, numatomas Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijoje, kadangi siūloma išlaikyti ir vystyti centralizuotą šilumos tiekimo sistemą, tuo užtikrinant patikimą, saugų, ekologišką ir ekonomišką vartotojų aprūpinimą šiluma. Palaipsniui siūloma atnaujinti likusius šilumos tiekimo vamzdynus, renovuoti pastatų ir jų šildymo sistemas ir t.t.

Poveikis aplinkos oro kokybei

Prijungiant šilumos vartotojus prie centralizuoto šilumos tiekimo tinklų, mažinama neigiama įtaka miestų aplinkos oro kokybei. Šilumos tiekimo trasų rekonstrukcijos/klojimo metu įmanomas trumpalaikis ir nereikšmingas poveikis gyvenamoje aplinkoje dėl žemės kasimo darbų keliamų susisiekiimo bei aplinkotvarkos nepatogumų. Specialiojo plano bendruosiuose sprendiniuose nenumatomas esamų katilinių galių didinimas, todėl plano sprendinių įgyvendinimas nedidins teršalų, išmetamų iš stacionarių šilumos gamybos šaltinių, kiekio. Įgyvendinus plano sprendinius susijusius su tinklų atnaujinimu, pastatų renovacija, šilumos gamybos optimizavimu, pagaminamos šilumos kiekiai mažės, tuo pačiu ir oro tarša.

Atsižvelgiant Klaipėdos miesto bendrojo plano, patvirtinto Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos 2021 m. rugsėjo 30 d. sprendimu Nr. T2-191 bei detaliojo plano „Kvartalo prie Kosmonautų g. tęsinio iki Pievų ir Rokiškio gatvių detaliojo plano, patvirtinto Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos 2000 m. birželio 1 d. sprendimu Nr. 32, Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės įrengimo prie Šiaurės prospekto, Klaipėdoje, detaliojo plano, patvirtinto Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2010 m. rugpjūčio 12 d. įsakymu Nr. AD1-1432, ir Teritorijos prie Kosmonautų gatvės tęsinio (dabar Šiaurės pr.) detaliojo plano, patvirtinto Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos 2008 m. birželio 6 d. sprendimu Nr. T2-202, keitimą teritorijoje, ribojamoje Šiaurės pr. ir sklypo Priestočio g. 1 šiaurinės ribos“, patvirtinto Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2020.09.10 sprendimu Nr. AD1-966, sprendinius yra perkeliamas sprendinys dėl šilumos gamybos iškėlimo iš Danės g. 8 į Vynerio promenados kvartalą (šalia Šiaurės prospekto). Minėto detaliojo plano apimtyje buvo atliktos strateginio pasekmių aplinkai vertinimo procedūros bei parenti detaliojo plano sprendiniai, kurie

suderinti su Aplinkos apsaugos agentūra (2020.06.04 Nr. REG143211), Nacionalinių visuomenės sveikatos centru prie Sveikatos ministerijos (2022.06.05 Nr. REG143281) bei kitomis institucijomis. Pagal detaliojo plano sprendinius, Vynerio promenados kvartale numatyta vieta dujinės katilinės įrengimui (nauja katilinė būtų statoma suplanuotame žemės sklype Nr. 26 arba Nr. 27). Vieta dujinės katilinės sprendiniui įgyvendinti buvo parinkta išlaikant leistinus atstumus nuo esamų ir planuojamų gyvenamųjų ir visuomeninių pastatų teritorijų. Taip pat detaliojo plano sprendiniuose nurodoma, kad remiantis aplinkos oro teršalų sklaidos modeliavimo rezultatais nustatyta, kad teršalų koncentracijos aplinkos ore, tiek nevertinant foninės taršos, tiek vertinant ir foninę taršą - neviršys nustatytų ribinių verčių aplinkos ore. Atsižvelgiant į parengtų, suderintų ir patvirtintų teritorijų planavimo dokumentų sprendinius, kurių apimtyje buvo atliktas aplinkosauginis vertinimas, Klaipėdos miesto savivaldybės šilumos ūkio specialiuoju planu naujas vertinimas dėl katilinės perkėlimo neatliekamas.

Konkurencinėje šilumos tiekimo zonoje pastatų aprūpinimas šiluma iš CŠT sistemos arba iš individualių šilumos gamybos įrenginių ar vietinių katilinių kūrenamų gamtinėmis dujomis. Pagal galiojančias taršos normas bei įvertinant išorines sąnaudas, taip pat kitas įstatymuose nustatytas priemones, šilumos vartotojai turi teisę pasirinkti alternatyvių energijos rūšių šilumos tiekėjus ar įsirengti vietinę šildymo sistemą, užtikrinant saugų ir patikimą šilumos tiekimą mažiausiomis sąnaudomis bei neviršijant leidžiamo neigiamo poveikio aplinkai pagal galiojančias taršos normas.

Poveikis kultūros paveldui

Plano sprendinių įgyvendinimas nedarys poveikio kultūros paveldui, nesukels neigiamų pasekmių. Kultūros paveldo objektų ir vietovių teritorijose bei jų apsaugos zonose taikomi paveldosaugos ir tvarkymo reikalavimai, nustatyti kultūros paveldo objektų apsaugos reglamentais, šių objektų apsaugos specialiaisiais planais ir kitais kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais. Esant prieštaravimui tarp kultūros paveldo objektų tvarkymą reglamentuojančių dokumentų sprendinių ir šio specialiojo plano sprendinių, šio Specialiojo plano sprendiniai nėra taikomi.

Poveikis aplinkai

Klaipėdos miesto savivaldybė šilumos ūkio specialiuoju planu numatomas šilumos zonų tikslinimas bei esamos infrastruktūros atnaujinimas modernizavimas. Įgyvendinat plano sprendinius, inžinerinių tinklų plėtra bus vykdoma urbanizuotų/urbanizuojamų teritorijų susiekimo ir inžinerinės infrastruktūros komunikaciniuose koridoriuose, todėl poveikis gamtinei aplinkai nenumatomas.

AEI naudojimo plėtros galimybės CŠT ūkyje

Tobulėjant saulės kolektorių (skirtų šilumos gamybai), saulės elektrinių, absorbcinių šilumos siurblių technologijų efektyvumui, AEI plėtros galimybės Klaipėdos miesto CŠT sistemos gamybos sektoriuje yra galimos, tačiau jų taikymą nulems techniniai – ekonominiai faktoriai.

Atsinaujinančių energijos išteklių realios ir didelės plėtros galimybės yra pas CŠT sistemos vartotojus - gyvenamųjų ir visuomeninių pastatų sektoriuje. Pas vartotojus AEI naudojimo plėtra vyksta ir vyks, naudojant oro, grunto ar saulės energiją pastatų šildymui ir karšto vandens ruošimui.